

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΟΡΥΚΤΩΝ ΠΡΩΤΩΝ ΥΛΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΠΕ & ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΩΝ ΚΑΥΣΙΜΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗΣ, ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ
ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΥ

Ταχ. Δ/ση : Μεσογείων 119
Ταχ. Κώδικας : 115 26 ΑΘΗΝΑ
Πληροφορίες : Β. Βλαγκούλης
Τηλ. : 2131513461
e-mail : v.vlagkoulis@prv.ypeka.gr

ΠΡΟΣ:

Γραφείο Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων

ΘΕΜΑ: Απάντηση στην υπ' αριθ. 1510/03.04.2024 Αναφορά του βουλευτή κ. Χ. Μαμουλάκη

Σχετ: Η υπ' αριθ. 1510/03.04.2024 (ΥΠΕΝ/ΔΑΠΕΕΚ/35944/943/03.04.2024) Αναφορά του βουλευτή κ. Χ. Μαμουλάκη

Σε απάντηση της Αναφοράς του θέματος που κατατέθηκε στη Βουλή από τον βουλευτή κ. Χ. Μαμουλάκη, και όσον αφορά σε θέματα αρμοδιότητας της υπηρεσίας μας, θέτουμε υπόψη σας τα ακόλουθα:

Η αξιοποίηση του εγχώριου δυναμικού ΑΠΕ αποτελεί εθνικό ενεργειακό στόχο, καθώς συμβάλλει τόσο στη διαφοροποίηση του εθνικού ενεργειακού μίγματος όσο και στην ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού, ενώ ταυτόχρονα ενισχύει και την ανάπτυξη της εθνικής οικονομίας. Στο πλαίσιο της ενσωμάτωσης της ευρωπαϊκής Οδηγίας 2018/2001 για την προώθηση της χρήσης από ανανεώσιμες πηγές, τα κράτη μέλη, συμπεριλαμβανομένης της Ελλάδας, δεσμεύονται ότι το μερίδιο της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στην ακαθάριστη τελική κατανάλωση ενέργειας θα ανέρχεται σε τουλάχιστον 32% για το 2030, στόχος που για τα ελληνικά δεδομένα έχει συμπεριληφθεί στο Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα (ΕΣΕΚ), το οποίο δημοσιεύθηκε σε ΦΕΚ (Β' 4893/31.12.2019). Συγκεκριμένα, η κυβέρνηση αναθεώρησε το στόχο για τη συμμετοχή των ΑΠΕ στην ακαθάριστη τελική κατανάλωση ενέργειας μέχρι το έτος 2030 από το 31% που είχε δηλωθεί στο αρχικό σχέδιο ΕΣΕΚ σε τουλάχιστον 35% μέχρι το έτος 2030.

Βάσει των ανωτέρω στόχων, για την επίτευξη, με το βέλτιστο οικονομικά τρόπο, των ενεργειακών στόχων του 2030 εκτιμάται ότι θα χρειαστεί να εγκατασταθούν μέχρι το 2030, επιπλέον των λειτουργούντων σταθμών, περίπου 9.000 MW νέων έργων ΑΠΕ. Σε επίπεδο τεχνολογίας αυτό εκτιμάται ότι θα επιτευχθεί από νέους αιολικούς και χερσαίους φωτοβολταϊκούς σταθμούς (περίπου 8.100 MW), ενώ λιγότερο από το 10% της προβλεπόμενης νέας εγκατεστημένης ισχύος θα αφορά έργα των υπολοίπων τεχνολογιών ΑΠΕ (βλέπε Πίνακας 9: Εξέλιξη εγκατεστημένης ισχύος μονάδων ΑΠΕ για ηλεκτροπαραγωγή, σελ. 55514 ΦΕΚ Β' 4983/2019).

Στο προοίμιο της αναθεωρημένης ευρωπαϊκής οδηγίας 2023/2413 που δημοσιεύθηκε το Νοέμβριο του 2023, προβλέπεται η πολλαπλή χρήση του χώρου (γης, εσωτερικών υδάτων και θάλασσας) τόσο για την παραγωγή ανανεώσιμης ενέργειας όσο και άλλες χρήσεις της, όπως η παραγωγή τροφίμων. Επιπλέον στο άρθρο 1 παρ. 1 γ) εισάγεται ο ορισμός της περιοχής επιτάχυνσης των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας ως ο συγκεκριμένος τόπος ή περιοχή, στην ξηρά, στη θάλασσα ή σε εσωτερικά ύδατα, που έχει χαρακτηριστεί από κράτος μέλος ως ιδιαίτερα κατάλληλη για την εγκατάσταση σταθμών παραγωγής ανανεώσιμης ενέργειας.

Για την επίτευξη των στόχων που έχουν τεθεί με τον ΕΣΕΚ, δημοσιεύτηκε ο ν. 4685/2020 *“Εκσυγχρονισμός περιβαλλοντικής νομοθεσίας, ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία των Οδηγιών 2018/844 και 2019/692 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και λοιπές διατάξεις.”* (ΦΕΚ Α’ 92/07.05.2020). Σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση του νόμου, η διαδικασία της περιβαλλοντικής αδειοδότησης στην Ελλάδα, παρά τις τροποποιήσεις που έχουν επέλθει στη νομοθεσία, εξακολουθεί να αποτελεί χρονοβόρα διοικητική διαδικασία και ως εκ τούτου σημαντικό ανασταλτικό παράγοντα για την προώθηση των επενδύσεων. Ο ν. 4685/2020 (κεφάλαιο Α’) συντομεύει, απλουστεύει και εκσυγχρονίζει, στο πλαίσιο της ενωσιακής νομοθεσίας, τη διαδικασία της περιβαλλοντικής αδειοδότησης, εισάγοντας ένα ταχύτερο, ασφαλέστερο και αποτελεσματικότερο πλαίσιο αδειοδότησης.

Στο πλαίσιο της απλοποίησης και επιτάχυνσης της περιβαλλοντικής αδειοδότησης, με την Υπουργική Απόφαση υπ’ αρ. ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/74463/4562/29.07.2020 (ΦΕΚ Β’ 3291/2020) τροποποιήθηκε το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο κατάταξης σταθμών Α.Π.Ε. στις κατηγορίες περιβαλλοντικής αδειοδότησης, με αύξηση των σχετικών ορίων ισχύος εξαίρεσης από περιβαλλοντική αδειοδότηση και υπαγωγής σε Πρότυπες Περιβαλλοντικές Δεσμεύσεις, όπου αυτό κρίθηκε σκόπιμο, ανά τεχνολογία Α.Π.Ε.

Ο ν. 4685/2020 (κεφάλαιο Β’) εισάγει ένα διαφανές αποτελεσματικό και απλοποιημένο πλαίσιο, που εκσυγχρονίζει και επιταχύνει την Α’ φάση αδειοδότησης έργων ΑΠΕ, την άδεια παραγωγής, αντικαθιστώντας την με την Βεβαίωση Παραγωγού η οποία προκύπτει σε μεγάλο βαθμό μέσα από την αυτοματοποιημένη διαδικασία του νέου Ηλεκτρονικού Μητρώου Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας από ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ (ΗΜΠΗΕ ΑΠΕ-ΣΗΘΥΑ). Στόχος της αντικατάστασης, είναι η δραστική μείωση του χρόνου, με στόχο να ευθυγραμμιστεί η Ελλάδα με την ευρωπαϊκή οδηγία που επιτάσσει ολοκλήρωση της αδειοδότησης των ΑΠΕ σε διάστημα δύο ετών για την πλειονότητα των έργων και τριών ετών σε εξαιρετικές περιπτώσεις, η απελευθέρωση δεσμευμένων εκτάσεων που δεν αξιοποιούνται και η αξιολόγηση εκκρεμών αιτήσεων, με σεβασμό στους περιορισμούς χωροθέτησης και στα θέματα τα οποία άπτονται στους τομείς της εθνικής ασφάλειας και της δημόσιας υγείας.

Σύμφωνα με το ισχύον πλαίσιο αδειοδότησης σταθμών Α.Π.Ε., τίθενται συγκεκριμένα κριτήρια και λαμβάνονται υπόψη όλες οι σχετικές παράμετροι για την εγκατάστασή τους, μεταξύ των οποίων περιβαλλοντικές και χωροταξικές. Ειδικότερα, το Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΕΠΧΣΑΠΕ) που ισχύει από το 2008 (Αρ. Απ. 49828/2464/12.11.2008, ΦΕΚ Β’ 2464/3.12.2008) δίνει κατευθύνσεις για τη ρύθμιση των ζητημάτων χωροθέτησης και εγκατάστασης έργων Α.Π.Ε., λαμβάνοντας υπόψη τις πιθανές επιπτώσεις τους στο φυσικό και ανθρωπογενές περιβάλλον. Συγκεκριμένα, το Ειδικό Χωροταξικό Πλαίσιο προβλέπει κριτήρια χωροθέτησης σταθμών, ελάχιστες αποστάσεις εγκατάστασης από περιοχές περιβαλλοντικού

ενδιαφέροντος και στοιχείων πολιτιστικής κληρονομιάς, ενώ προσδιορίζονται ρητά περιοχές αποκλεισμού και ζώνες ασυμβατότητας για ορισμένες κατηγορίες σταθμών. Ειδικότερα όσον αφορά στις εγκαταστάσεις εκμετάλλευσης της ηλιακής ενέργειας, όπως είναι οι χερσαίοι φωτοβολταϊκοί σταθμοί, στο άρθρο 17 του ισχύοντος ΕΠΧΣΑΠΕ προβλέπονται ειδικοί όροι χωροθέτησης όπως περιοχές προτεραιότητας και ζώνες αποκλεισμού.

Με την με Α.Π. ΥΠΕΝ/ΔΧΩΡΣ/58726/926/16-06-2021 (ΑΔΑ: 9Δ4Ι4653Π8-7ΛΑ) Απόφαση του Υπουργού και Υφυπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, συγκροτήθηκε Επιτελική Επιτροπή Συντονισμού και Παρακολούθησης της μελέτης για την αξιολόγηση και αναθεώρηση του Ειδικού Χωροταξικού Πλαισίου για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (Ε.Χ.Π. Α.Π.Ε.) (Β' 2605/2021). Στόχος της αναθεώρησης είναι η ενεργειακή αναβάθμιση της χώρας, που θα προσδώσει νέες αναπτυξιακές δυνατότητες σε πολλά πεδία δραστηριότητας και η διασφάλιση δημιουργίας βιώσιμων εγκαταστάσεων αιολικής και ηλιακής ενέργειας μέσω της αρμονικής ένταξής τους στο φυσικό και ανθρωπογενές περιβάλλον και στο τοπίο. Στο πλαίσιο αυτό, θα πρέπει να γίνει πρόβλεψη ώστε να συμπεριληφθούν και τεχνολογίες οι οποίες δεν προβλεπόντουσαν από το ισχύον (Ε.Χ.Π. Α.Π.Ε.), όπως τα πλωτά φωτοβολταϊκά σε τεχνητά η φυσικά υδάτινα σώματα.

Η περιβαλλοντική αδειοδότηση λαμβάνει χώρα, μετά τη χορήγηση αδειών παραγωγής (ή Βεβαίωσης Παραγωγού) από τη Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων (ΡΑΑΕΥ), με την υποβολή Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (Μ.Π.Ε.) στην αρμόδια περιβαλλοντική αρχή και την Έγκριση των σχετικών Περιβαλλοντικών Όρων (Ε.Π.Ο.) για την εγκατάσταση και λειτουργία. Σύμφωνα με τη σχετική διαδικασία, εφόσον ο φάκελος της Μ.Π.Ε. κριθεί πλήρης, η Μ.Π.Ε. διαβιβάζεται στα οικεία Περιφερειακά Συμβούλια για δημοσιοποίηση και ενημέρωση του κοινού καθώς και στις συναρμόδιες Υπηρεσίες για κατάθεση των απόψεών τους, συμπεριλαμβανομένων και των υπηρεσιών του Υπουργείου Πολιτισμού, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία. Η οριστική απόφαση της Διοίκησης για την υλοποίηση των προτεινόμενων έργων, λαμβάνεται μετά την ολοκλήρωση της διαβούλευσης με το κοινό και τις Υπηρεσίες και με την έκδοση ή μη των Αποφάσεων Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων των έργων.

Στη συνέχεια της διαδικασίας αδειοδότησης των έργων ΑΠΕ, μετά την έκδοση της Απόφασης Ε.Π.Ο. ακολουθεί η χορήγηση των αδειών εγκατάστασης και λειτουργίας. Ο εκσυγχρονισμός της Β' φάσης αδειοδότησης των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας, η οποία άρχεται με την υποβολή αίτησης στον αρμόδιο Διαχειριστή για χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης και ολοκληρώνεται με την έκδοση της Άδειας Λειτουργίας, ήταν ο στόχος του ν. 4951/2022 (ΦΕΚ Α' 129). Με το νόμο, απλοποιείται και ψηφιοποιείται η διαδικασία αδειοδότησης, επιτυγχάνεται μείωση του χρόνου ανάπτυξης και υλοποίησης έργων ΑΠΕ, μειώνονται τα στάδια της αδειοδοτικής διαδικασίας, ρυθμίζονται θέματα σχετικά με την πρόσβαση στα δίκτυα με στόχο την ένταξη περισσότερων μονάδων ΑΠΕ, εξασφαλίζεται η άμεση υλοποίηση των έργων με την χρήση οροσήμων τόσο στους επενδυτές όσο και στους Διαχειριστές. Επιπλέον δημιουργείται Υπηρεσία μιας Στάσης στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας που θα παρακολουθεί και θα εποπτεύει όλη την αδειοδοτική διαδικασία, και θα διαχειρίζεται πληροφοριακό σύστημα που θα διαλειτουργεί με όλα τα επιμέρους πληροφοριακά συστήματα και τις βάσεις δεδομένων των αρμόδιων αδειοδοτικών φορέων, ώστε να εξασφαλίζεται η

επικοινωνία μεταξύ επενδυτών και των αρμόδιων φορέων αδειοδότησης καθώς και η άμεση ενημέρωση των επενδυτών με πλήρη διαφάνεια και σαφήνεια ως προς την πληροφορία.

Με βάση τα ανωτέρω, προκύπτει ότι έχει διαμορφωθεί το γενικό πλαίσιο χωροθέτησης και αξιολόγησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων των έργων Α.Π.Ε. σε κάθε περιοχή της χώρας, και έχουν δοθεί οι κατευθύνσεις για την εναρμόνιση όλων των τοπικών ή υπερτοπικών χωροταξικών σχεδίων που θα ορίζουν λεπτομερώς τις βέλτιστες περιοχές χωροθέτησης των έργων, όπως ορίζεται στο άρθρο 21 του ΕΠΧΣΑΠΕ. Στόχος είναι η ενεργειακή αναβάθμιση της χώρας, που θα προσδώσει νέες αναπτυξιακές δυνατότητες σε πολλά πεδία δραστηριότητας, παράλληλα με τη διατήρηση της φυσιογνωμίας και την προστασία του φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος.

Όσον αφορά σε ειδικότερα θέματα περιβαλλοντικής αδειοδότησης και χωροταξικής πολιτικής, αρμόδιες να απαντήσουν είναι η Διεύθυνση Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης και η Διεύθυνση Χωροταξικού Σχεδιασμού αντίστοιχα.

Σχετικά με την δημιουργία φορέα ειδικού σκοπού με στόχο την δημιουργία πλωτών φωτοβολταϊκών σε λιμνοδεξαμενές των ΤΟΕΒ, σε φράγματα της Περιφέρειας Κρήτης και του ΟΑΚ ΑΕ, αρμόδια να απαντήσουν είναι τα Υπουργεία που εποπτεύουν τους ανωτέρω φορείς.

Ο Προϊστάμενος της Διεύθυνσης

Δ. Αντωνόπουλος

Εσωτερική Διανομή:

- Γραφείο Υπουργού
- Γραφείο Υφυπουργού
- Γραφείο Γενικής Γραμματείας Ενέργειας και Ορυκτών Πρώτων Υλών
- Γενική Διεύθυνση Ενέργειας
- Διεύθυνση ΑΠΕ και Εναλλακτικών Καυσίμων

Κοινοποίηση:

1. Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας
Γενική Διεύθυνση Περιβαλλοντικής Πολιτικής
Δ/νση Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης
2. Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας
Γενική Διεύθυνση Χωρικού Σχεδιασμού
Δ/νση Χωροταξικού Σχεδιασμού